

การให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อสร้างชุดความคิดเติบโตในระดับการศึกษาปฐมวัย *
PROVIDING FEEDBACK TO CREATE GROWTH MINDSET
IN THE EARLY CHILDHOOD EDUCATION

รัชณี นกเทศ

Ratchanee Nokthet

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

Phetchaburi Rajabhat University

Corresponding Author E-mail: kruple_ratchanee@yahoo.co.th

บทคัดย่อ

การศึกษาปฐมวัย เป็นการพัฒนามนุษย์ในช่วงแรกของชีวิตอย่างเป็นองค์รวม เป็นการพัฒนาบนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติ และพัฒนาการตามวัยของเด็กแต่ละคนให้เต็มตามศักยภาพ ภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทรและความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ การให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อสร้างชุดความคิดเติบโตในระดับการศึกษาปฐมวัย เป็นส่วนหนึ่งของการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการตามวัยของเด็ก และเป็นสิ่งที่น่าสนใจสำหรับผู้ดูแลเด็กหรือผู้จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็ก โดยเชื่อมโยงให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้กับจุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อช่วยให้เด็กมีชุดความคิดเติบโตที่ดีขึ้น ด้วยหลักการให้ข้อมูลย้อนกลับทั้งทัศนคติ การกระทำ และคำพูด ที่สามารถสร้างชุดความคิดเติบโต หรือการสร้างแนวความคิดให้เด็กตระหนักว่าสติปัญญาหรือความสามารถของตนเองนั้น พัฒนา เติบโต และเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีได้ โดยอาศัยความพยายามและการเรียนรู้ ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่เอื้อต่อการเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ในอนาคต

คำสำคัญ: การให้ข้อมูลย้อนกลับ; ชุดความคิดเติบโต; การศึกษาปฐมวัย

Abstract

Early childhood education is a holistic human development in the early stages of life. It is developed based on nurturing and promoting the learning process that responds to nature and development according to the age of each child to their full potential within the social and cultural context in which the child lives with love, generosity and everyone's understanding. This is to build a foundation of children's quality of life to develop into complete human beings. Providing feedback to create the Growth Mindset in Early Childhood Education is part of promoting the learning process that responds to nature and the child's age-related development. It will be interesting for the child caregiver or the provider of the learning experience for the children. It is done by linking the learning management and learning objectives to help children have a better set of ideas to grow, with the principle of providing feedback on attitudes, actions and words that can create the Growth Mindset, creating a concept for children to realize that their intelligence or abilities can develop, grow and change in a good way through effort and learning which is a trait conducive to future maturity.

Keywords: feedback; Growth Mindset; Early Childhood Education

บทนำ

การให้ข้อมูลย้อนกลับเป็นเรื่องสำคัญ เพราะช่วยให้บุคคลที่ได้รับข้อมูลพยายามปรับเปลี่ยนวิธีคิด มุมมองต่าง ๆ ให้มีความตั้งใจ ความพยายาม กล้าลองทำอะไรที่ท้าทายไม่กลัวความยากและความผิดพลาดที่จะพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น ทั้งยังเป็นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้และผู้รับข้อมูลย้อนกลับ เป็นการสื่อสารให้ผู้รับข้อมูลเห็นถึงความสำคัญและเป้าหมายของการเรียนรู้ เป็นการสะท้อนให้ทราบถึงผลของการกระทำ และเป็นการชี้แนะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในสิ่งที่ตนเองปฏิบัติ เห็นทิศทางในการแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ (Dweck, 2006) และการให้ข้อมูลย้อนกลับนั้น เป็นการประเมินที่นำไปสู่เป้าหมายในระยะเวลาไม่นาน ข้อมูลที่มีประโยชน์ไม่ว่าจะเชิงคุณภาพหรือเชิงปริมาณ ทั้งจากเพื่อน ครู หรือข้อมูลที่ได้จากตัวผู้เรียนเอง การให้ข้อมูลย้อนกลับเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน บุคคลที่ถูกวิพากษ์วิจารณ์จะผิดหวังเสียใจและล้มเลิกความตั้งใจ

แต่บุคคลที่มีชุดความคิดเติบโต เมื่อเจอปัญหาอุปสรรคหรืออยู่ในสถานการณ์กดดัน แม้เขาจะเครียดแต่จะไม่ยอมแพ้ ในทางตรงกันข้าม เขาจะหาทางเผชิญปัญหาและหาแนวทางด้วยความมุ่งมั่น หากเขาผิดหวัง ล้มเหลวหรือมีประสบการณ์เชิงลบ แม้จะรู้สึกเสียใจ เขาจะไม่ลดความพยายามลง เพราะเขาคิดว่าความล้มเหลวไม่ใช่ตัวบ่งชี้ของการไร้ความสามารถ แต่เป็น

เสมือนบทเรียนให้เห็นจุดบกพร่องของตนเองเพื่อนำไปแก้ไขให้ถูกต้อง (Pollock, 2012) ซึ่งเด็กปฐมวัยเป็นวัยที่ร่างกายและสมองของเด็กกำลังเจริญเติบโต เด็กต้องการความรัก ความเอาใจใส่ และการดูแลอย่างใกล้ชิด ผู้ที่รับผิดชอบจึงมีหน้าที่ในการอบรมเลี้ยงดูและจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ แนวทางการให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อสร้างชุดความคิดเติบโตแก่เด็กปฐมวัยเป็นเรื่องที่น่าสนใจและมีความสอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาปฐมวัยที่ผู้ดูแลเด็กสามารถทำความเข้าใจและนำไปใช้ เพื่อช่วยเตรียมให้เด็กเติบโตขึ้นพร้อมกับความสำเร็จในการเรียนพบความสำเร็จในชีวิตและมีความสุข

แนวคิดเกี่ยวกับการให้ข้อมูลย้อนกลับ

Hattie & Timperley (2007) กล่าวว่าแนวคิดการให้ข้อมูลย้อนกลับประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญ 3 ประการ ดังนี้

1. การให้ข้อมูลกระตุ้นการเรียนรู้ (Feed Up) มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนเข้าถึงจุดประสงค์การเรียนรู้ ภาระงานที่ต้องปฏิบัติและเข้าใจการประเมินที่ชัดเจนเพื่อให้ผู้เรียนเห็นว่าเป้าหมายและการประเมินนั้นมีประโยชน์ที่จะเรียนรู้

2. การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนทราบถึงจุดแข็งและจุดอ่อนที่ต้องปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจว่าการเรียนรู้ต่อ ๆ ไปจะสำเร็จ

3. การให้ข้อมูลเพื่อการเรียนรู้ต่อยอด (Feed Forward) มีวัตถุประสงค์เพื่อชี้แนะทางบนพื้นฐานของข้อมูลเชิงประจักษ์ให้ผู้เรียนได้ทบทวนตนเองเพื่อนำไปสู่การพัฒนาตนเองที่สูงขึ้น แนวคิดการให้ข้อมูลย้อนกลับทั้ง 3 ลักษณะ เกิดขึ้นต่อเนื่องและสัมพันธ์กัน ทั้งนี้การให้ข้อมูลย้อนกลับทั้ง 3 ลักษณะสามารถนำไปใช้ได้กับระดับการให้ข้อมูลย้อนกลับ 4 ระดับดังนี้

1. การให้ข้อมูลย้อนกลับระดับภาระงาน (Task level) เป็นการให้ข้อมูลถึงความถูกต้อง ข้อบกพร่องตลอดจนวิธีการแก้ไขเพื่อให้ผลงานมีความสมบูรณ์

2. การให้ข้อมูลย้อนกลับระดับกระบวนการ (Process level) เป็นการให้ข้อมูลที่เฉพาะเจาะจงต่อกระบวนการ ทักษะหรือกลวิธีต่าง ๆ ในการทำภาระงานนั้น ๆ ให้สำเร็จ

3. การให้ข้อมูลย้อนกลับระดับการกำกับติดตามตนเอง (Self-Regulation level) เป็นการให้ข้อมูลที่กระตุ้นผู้เรียนให้เฝ้าสังเกต ติดตาม ควบคุมและกำกับความคืบหน้าของตนเองในการนำไปสู่จุดมุ่งหมายการเรียนรู้ที่ต้องการ

4. การให้ข้อมูลย้อนกลับระดับตนเอง (Self Level) เป็นการให้ข้อมูลที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนพิจารณาตนเองโดยเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดหรือความพึงพอใจของผู้เรียนเองในงานนั้น ๆ

ซึ่งการให้ข้อมูลย้อนกลับแต่ละระดับจะมีการให้ข้อมูลย้อนกลับที่แตกต่างกันตามจุดเน้นของเป้าหมายที่กำหนด (Hattie & Timperley, 2007)

Sullivan and Higgins (1983) อธิบายถึงแนวทางการให้ข้อมูลย้อนกลับ ว่าแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. การให้ข้อมูลย้อนกลับสำหรับคำตอบปากเปล่าในแต่ละสถานการณ์มีวิธีการ ดังนี้
 - 1.1 เมื่อผู้เรียนตอบถูก ควรพูดว่า “ดี หรือดีมาก”
 - 1.2 เมื่อผู้เรียนตอบผิดหรือไม่ตอบ ควรบอกคำตอบที่ถูกต้องแก่นักเรียนแล้วให้ผู้เรียนกล่าวคำตอบนั้นซ้ำอีกครั้งหนึ่ง
 - 1.3 เมื่อผู้เรียนลังเล ควรเสนอคำตอบให้ผู้เรียนเลือกโดยให้คำตอบว่าใช่หรือไม่ใช่ แต่ไม่ควรชี้แนะผู้เรียน

2. การให้ข้อมูลย้อนกลับสำหรับแบบฝึกหัด
 - 2.1 เขียนติชมหรือกระตุ้นผู้เรียนด้วยคำพูด
 - 2.2 ทำเครื่องหมายถูกหรือผิดแล้วคืนให้ผู้เรียนอย่างรวดเร็ว
 - 2.3 ควรตรวจคืนให้ผู้เรียนแล้วทบทวนคำตอบอีกครั้งหนึ่ง สำหรับแบบฝึกที่ง่าย ๆ ควรทบทวนทุกข้อ แต่ถ้าเป็นแบบฝึกยาว ๆ ควรทบทวนเฉพาะส่วนที่สำคัญเท่านั้น

แนวทางในการให้ข้อมูลย้อนกลับ สิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงถึงคือ การให้ข้อมูลย้อนกลับจะต้องไม่เป็นการสร้างแรงกดดันให้กับผู้เรียน แต่จะต้องเป็นการกระตุ้นหรือสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียน เช่น การให้การข้อมูลย้อนกลับเชิงบวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดมุมมอง ความคิดที่ดีต่อการให้ข้อมูลย้อนกลับ มีการให้ข้อมูลย้อนกลับที่ไม่ล่าช้าจนเกินไป นอกจากนี้การให้ข้อมูลย้อนกลับที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ควรมีความชัดเจนเพื่อให้ผู้เรียนได้ทราบเทคนิควิธีการในการปรับปรุงผลงานและเพื่อสะท้อนให้เห็นแนวทางในการสร้างผลงานที่มีประสิทธิภาพต่อไป (รัชนิ นกเทศ, 2565)

ภาพที่ 1 การให้ข้อมูลย้อนกลับจะต้องไม่เป็นการสร้างแรงกดดันให้กับเด็ก แต่จะต้องเป็นการกระตุ้นหรือสร้างแรงจูงใจให้กับเด็ก

การให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อสร้างชุดความคิดเติบโต

ในการให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อสร้างชุดความคิดเติบโต เมื่อกำหนดแนวทางการให้ข้อมูลย้อนกลับแล้ว จำเป็นต้องพิจารณาถึงการสร้างชุดความคิดเติบโต โดยชุดความคิด หมายถึงชุด

ความเชื่อ ฐานความเชื่อ หรือกรอบความคิดที่ฝังแน่น ซึ่งบงการพฤติกรรมหรือท่าทีเชิงมนทัศน์ของบุคคล ให้อยอมรับหรือตอบโต้เหตุการณ์ที่เผชิญหน้าตามความคิด ความเชื่อที่บุคคลยึดติด และเกี่ยวข้องกับประสบการณ์ที่ผ่านมาจนยากที่จะเปลี่ยนแปลง (ราชบัณฑิตยสภา, 2558)

Dweck (2020) ได้นำเสนอทฤษฎีแห่งตน (Self-Theory) ที่กล่าวถึงความสำคัญของความคิด ความเชื่อที่มีต่อศักยภาพทางปัญญาของบุคคลซึ่งสัมพันธ์กับแรงจูงใจภายในของบุคคลที่เรียกว่า ชุดความคิด (Mindset) ทฤษฎีแห่งตนแบ่งลักษณะของชุดความคิดเป็น 2 ประเภท คือ ทฤษฎีแห่งเอกลักษณ์ (Entity Theory) ที่อธิบายว่าสติปัญญาเป็นสิ่งคงที่ ความสามารถของมนุษย์ถูกกำหนดและได้รับการถ่ายทอดทางพันธุกรรม การฝึกฝนจึงเป็นเรื่องของบุคคลที่ขาดความสามารถ แนวคิดเช่นนี้คือ ชุดความคิดจำกัด (Fixed Mindset) ซึ่งตรงข้ามกับ ทฤษฎีการเพิ่มเติม (Incremental Theory) ที่อธิบายว่าศักยภาพทางปัญญาของบุคคลสามารถพัฒนาได้ตลอดช่วงอายุโดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ แม้ว่าสิ่งแวดล้อมหรือโอกาสในการเรียนรู้จะแตกต่างกันก็ตาม แนวคิดเช่นนี้คือ

ชุดความคิดเติบโต (Growth Mindset) การที่บุคคลมีชุดความคิดต่างกันจึงส่งผลให้มี ความคิด ทักษะ และพฤติกรรมต่อสิ่งที่เกิดขึ้นไม่เหมือนกัน

รัชนิ นกเทศ (2565) กล่าวว่า การให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อสร้างชุดความคิดเติบโต แนวความคิดสำคัญที่ผู้จัดการเรียนรู้จำเป็นต้องมี นั่นคือ ผู้จัดการเรียนรู้ต้องคิดว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ พัฒนา และเปลี่ยนแปลงตนเองได้ ซึ่งแนวความคิดสำคัญ 5 ประการนั้น ได้แก่

1. ทุกคนสามารถประสบความสำเร็จ
2. แต่ละคนมีความแตกต่างกัน
3. สามารถเรียนรู้สิ่งที่ท้าทาย
4. ทุกคนสามารถยอมรับและเรียนรู้จากความผิดพลาด
5. ทุกคนสามารถพัฒนา ปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงตนเองให้ดีขึ้นได้

Dweck (2008) และ Ricci (2013) ได้ระบุว่า การให้ข้อมูลย้อนกลับที่พัฒนาชุดความคิดเติบโตนั้น เป็นการให้ข้อมูลย้อนกลับที่เน้นกระบวนการและความพยายามในการทำงานให้ไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ โดยมีกระบวนการดังนี้

1. การฟังกระบวนการ การได้มาของผลลัพธ์จากผู้เรียน
2. การให้ผู้เรียนประเมินตนเองเพื่อสะท้อนการทำงานกับผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น
3. ผู้สอนจะให้ข้อมูลย้อนกลับโดยเน้นที่กระบวนการและความพยายามของการทำงาน และการได้มาซึ่งผลลัพธ์นั้น ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้เพิ่มความพยายามในการเรียนรู้และนำผลป้อนกลับมาใช้ในการพัฒนางานให้บรรลุเป้าหมายโดยการให้ข้อมูลย้อนกลับ อาจใช้คำชมหรือการให้ข้อมูลย้อนกลับ ที่เน้นกระบวนการหรือความพยายามก็ได้ เพื่อให้ผู้เรียนได้นำข้อมูลไปปรับปรุงพัฒนาตนเอง และมีความพยายามในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถของ

ตนเองในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ โดยไม่เน้นคำชมที่ความฉลาดเนื่องจากจะทำให้ผู้เรียนบางส่วนไม่กล้าที่จะเรียนรู้สิ่งที่ยาก ๆ หรือสิ่งที่ยุ่เรียนประเมินแล้วว่า จะทำไม่สำเร็จ

การให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อสร้างชุดความคิดเติบโตแก่เด็กปฐมวัย

Truax (2018) ได้อธิบายว่า การให้ข้อมูลย้อนกลับที่กระตุ้นชุดความคิดเติบโตสามารถทำได้โดยเชื่อมโยงการจัดการเรียนการสอนกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อช่วยทำให้ผู้เรียนมีชุดความคิดเติบโตที่ดีขึ้น เพื่อนำไปสู่การมีแรงจูงใจในการเรียนรู้ ซึ่งหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 กำหนดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จำนวน 12 มาตรฐาน ได้แก่

มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี

มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน

มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข

มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม

มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย

มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ได้กำหนดตัวบ่งชี้ ซึ่งเป็นเป้าหมายในการพัฒนาเด็กที่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และมีการกำหนดสภาพที่พึงประสงค์ซึ่งเป็นพฤติกรรมหรือความสามารถตามวัยที่จำเป็นสำหรับเด็กทุกคน บนพื้นฐานพัฒนาการ (พัฒนาการด้านร่างกาย พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ พัฒนาการด้านสังคม พัฒนาการด้านสติปัญญา) หรือความสามารถในแต่ละระดับอายุ อีกทั้งนำไปใช้ในการวิเคราะห์สาระการเรียนรู้ (4 สาระ ได้แก่ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก ธรรมชาติรอบตัว สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก) เพื่อกำหนดเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ในการจัดประสบการณ์ และการประเมินพัฒนาการเด็ก

นอกจากสภาพที่พึงประสงค์ที่กำหนดในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ผู้สอนจำเป็นต้องทำความเข้าใจพัฒนาการของเด็ก เพื่อนำไปพิจารณาจัดประสบการณ์ให้เด็กแต่ละวัย ได้อย่าง

ถูกต้องเหมาะสม ขณะเดียวกันจะต้องสังเกตเด็กแต่ละคนซึ่งมีความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อนำข้อมูลไปช่วยพัฒนาเด็กให้เต็มตามความสามารถและศักยภาพหรือช่วยเหลือเด็กได้ทัน่วงทีในกรณี สภาพที่พึงประสงค์ของเด็กไม่เป็นไปตามวัย ผู้สอนจำเป็นต้องหาจุดบกพร่องและรีบแก้ไขโดยจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาเด็ก ถ้าเด็กมีสภาพที่พึงประสงค์สูงกว่าวัย ผู้สอนควรจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการ เต็มตามศักยภาพ สภาพที่พึงประสงค์เกิดขึ้นตามวัยมากน้อยแตกต่างกันไปในเด็กแต่ละคน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม การอบรมเลี้ยงดู และประสบการณ์ที่เด็กได้รับ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

ตัวอย่างการให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อสร้างชุดความคิดเติบโตสำหรับเด็กปฐมวัย โดยการใช้คำพูดตามสถานการณ์ต่าง ๆ

1. การชมที่ความพยายามของเด็ก เช่น “ดีจังเลย หนูต่อบล็อกได้ไม่ซ้ำแบบกันเลย” จะทำให้เด็กชอบงานที่ทำหาย ถึงแม้จะชมบุคคลอื่น เด็กก็จะนำมาเปรียบกับตนเองและพยายามหาวิธีใหม่ ๆ ที่จะพัฒนาตนเอง สนใจที่จะเรียนรู้จากปัญหาและพัฒนาตนเองต่อไป

2. การชมที่ความฉลาดจะทำให้เด็กหลีกเลี่ยงงานที่ยาก ชอบทำงานที่ง่ายและชอบเปรียบเทียบแข่งขันกับคนอื่น มากกว่าการพยายามพัฒนาตนเอง และเมื่อทำผิดจะล้มเลิกในสิ่งที่ทำ หรือทำให้แย่ลงกว่าเดิม (เช่น การที่เด็กวาดเส้นได้ไม่เหมือนกับที่ใจเด็กต้องการ เด็กจะเกิดความารู้สึกว่าทำผิด อาจจะเลิกวาดหรือขีดทำลายเส้นที่วาดอยู่) เมื่อครูชมที่ความฉลาดเด็กจะเข้าใจว่า ความฉลาด หมายถึงการประสบความสำเร็จ ถ้าครูชมที่ความพยายาม หมายถึงความพยายาม คือ การประสบความสำเร็จ

3. การชมที่ตีความชมที่กระบวนการไม่เน้นการชมที่ผลลัพธ์ การชมที่เน้นผลลัพธ์ เช่น “ภาพปะติดของหนูสวยจังเลย หนูมีพรสวรรค์ด้านศิลปะนะ” การชมหรือให้ความสนใจที่กระบวนการ เช่น “ครูชอบการปะติดกระดาษสีของหนูจังเลย ช่วยเล่าให้ฟังหน่อย ว่าหนูปะติดกระดาษให้สวยแบบนี้ได้อย่างไร”

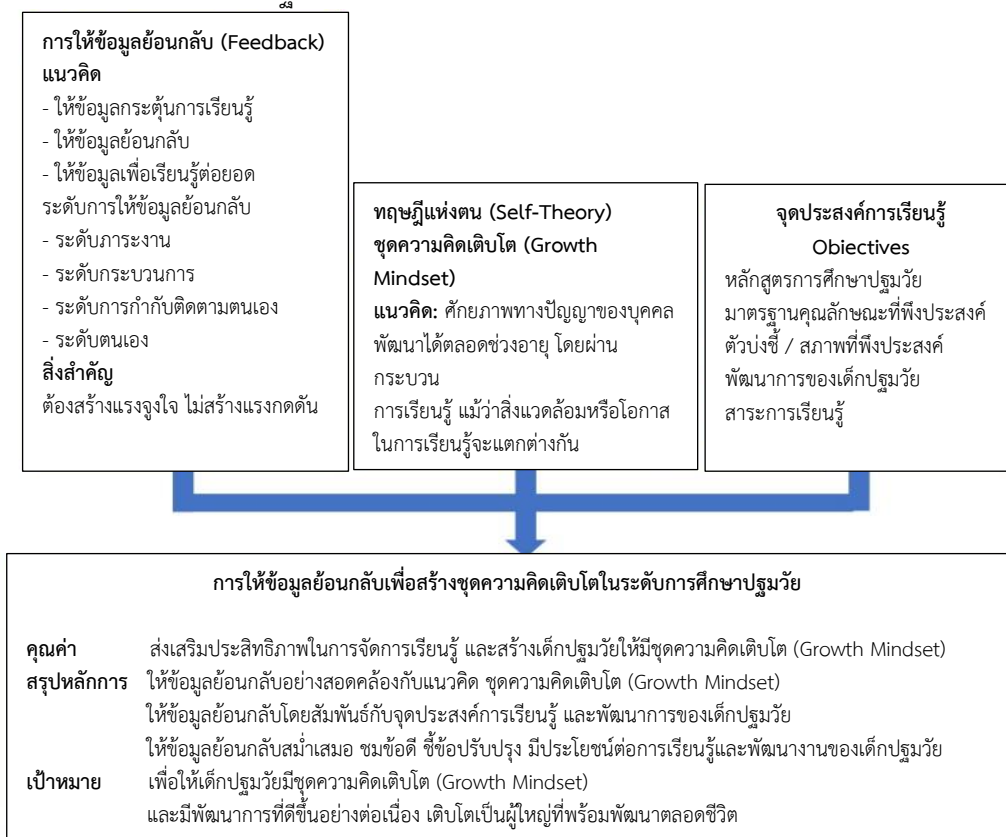
4. ครูใช้คำว่า “ยัง” และพยายามให้เด็กใช้คำว่า “ยัง” เมื่อเด็กไม่สามารถทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งได้สำเร็จในขณะนั้น เช่น การให้ข้อมูลย้อนกลับว่า “หนูยังบวกเลขไม่เป็น” แทนการให้ข้อมูลย้อนกลับว่า “หนูบวกเลขไม่เป็น” เพื่อให้เด็กมีกำลังใจและความพยายามที่จะทำให้สำเร็จตัวอย่างการให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อสร้างชุดความคิดเติบโตสำหรับเด็กปฐมวัย โดยการใช้สัญลักษณ์หรือสัญญาณตามสถานการณ์ต่าง ๆ

1. การใช้สัญลักษณ์ เช่น การใช้สิ่งที่กำหนดขึ้นเพื่อแสดงความหมายในทางที่ดี ถึงสิ่งที่เข้าใจตรงกัน อาจเป็นภาพที่เด็กชอบ สติ๊กเกอร์ สิ่งของ หรือเครื่องหมาย ที่ผู้จัดการเรียนรู้ตกลงความหมายร่วมกับเด็กปฐมวัย โดยใช้เพื่อให้กำลังใจแก่เด็ก หรือเพื่อให้เด็กเกิดความเชื่อมั่นว่าตนเองสามารถทำกิจกรรมนั้นสำเร็จได้ ด้วยความตั้งใจและความพยายาม

2. การใช้สัญญาณ เช่น ใช้สิ่งที่แสดงไว้ให้เห็น หรือให้ได้ยิน โดยอาจเป็นภาษากาย เช่น กิริยาท่าทาง การสบตา การยิ้ม การพยักหน้า การยกนิ้วหัวแม่มือ การตบมือ ที่ผู้จัดการเรียนรู้ แสดงออกให้เด็กปฐมวัยเห็น เพื่อเป็นการให้กำลังใจ หรือเป็นการชมเชยแก่เด็ก หรือการใช้ อุปกรณ์ที่ให้เสียง เช่น กริ่ง กระดิ่ง เมื่อเด็กตอบคำถามถูกต้อง หรือเมื่อเด็กทำกิจกรรมได้สำเร็จ เป็นต้น การใช้สัญญาณในการสื่อสารที่ทำให้เด็กปฐมวัยรับรู้และเข้าใจได้ว่า สัญญาณนี้หมายถึง การแสดงความชื่นชม การยอมรับในความคิดเห็นหรือการกระทำของเด็ก และเด็กเกิดการเรียนรู้ ว่าสิ่งที่เด็กทำนั้นเหมาะสม ควรทำต่อไป เกิดความมั่นใจความภาคภูมิใจ นำไปสู่ความปรารถนา ที่จะทำกิจกรรมนั้นให้สำเร็จ และทำให้ดียิ่งขึ้นไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2561)

จากการวิเคราะห์ทฤษฎี แนวคิด หลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามที่ได้กล่าว มาแล้ว ผู้เขียนจึงสังเคราะห์องค์ความรู้เป็นรูปแบบการให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อสร้าง ชุดความคิด เดิบโตในระดับการศึกษาปฐมวัยที่ง่ายต่อการนำไปใช้ ดังนี้

ภาพที่ 2 รูปแบบการให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อสร้างชุดความคิดเดิบโตในระดับการศึกษาปฐมวัยพัฒนาจาก ทฤษฎีแห่งตน (Self-Theory) ของ Dweck (2020) แนวคิดการให้ข้อมูลย้อนกลับจาก Hattie & Timperley (2007), แนวคิดการให้ข้อมูลย้อนกลับที่กระตุ้นชุดความคิดเดิบโต จาก Truax (2018) และหลักสูตรการศึกษา ปฐมวัยของประเทศไทยฉบับปัจจุบัน

สรุป

การให้ข้อมูลย้อนกลับเป็นสิ่งสำคัญและเป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี การให้ข้อมูลย้อนกลับมีหลายวิธี ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่แตกต่างกัน หากผู้ให้ข้อมูลย้อนกลับมีความเข้าใจและให้ข้อมูลย้อนกลับที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย ก็จะทำให้ประโยชน์สูงสุดต่อเด็ก และการให้ข้อมูลย้อนกลับที่ดีควรเป็นการให้ข้อมูลย้อนกลับที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุดความคิดเติบโต โดยผู้จัดการเรียนรู้ควรให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างสม่ำเสมอ ชื่นชมการกระทำที่ดี ชี้ให้เด็กเห็นข้อบกพร่องหรือสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข พร้อมทั้งให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้และการพัฒนางานของเด็กเพื่อให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

เอกสารอ้างอิง

- รัชนิ นกเทศ. (2565). *การพัฒนากระบวนการนิเทศการสอนตามแนวทางการให้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อเสริมสร้างชุดความคิดเติบโตด้านการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาครู* (ดุชนิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชบัณฑิตยสภา. (2555). *ศัพท์ศึกษาศาสตร์*. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *การประเมินเพื่อเรียนรู้: การตั้งคำถามและการให้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2561). *คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 สำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- Dweck, C. S. (2006). *Mindset: The new psychology of success*. New York: Random House.
- _____. (2008). *Mindsets and math/science achievement*. CA: Stanford University.
- _____. (2020). *Self-Theories: Their role in motivation, personality, and development*. New York: Psychology Press.
- Hattie, J. & Timperley, H. (2007). The power of feedback. *Review of Educational Research*, 77(1), 81-112.
- Pollock, J. E. (2012). *Feedback: The Hinge that Joins Teaching and Learning*. London: Corwin.
- Ricci, M. C. (2013). *Mindsets in the classroom: building a culture of success and student achievement in schools*. USA: Prufrock Press Inc.

- Sullivan, H. & Higgins, N. (1983). *Teaching for Competence*. New York: Teacher Collage Colombia University.
- Truax, M. (2018). The Impact of Teacher Language and Growth Mindset Feedback on Writing Motivation. *Literacy Research & Instruction*, 57(2), 135-157.

